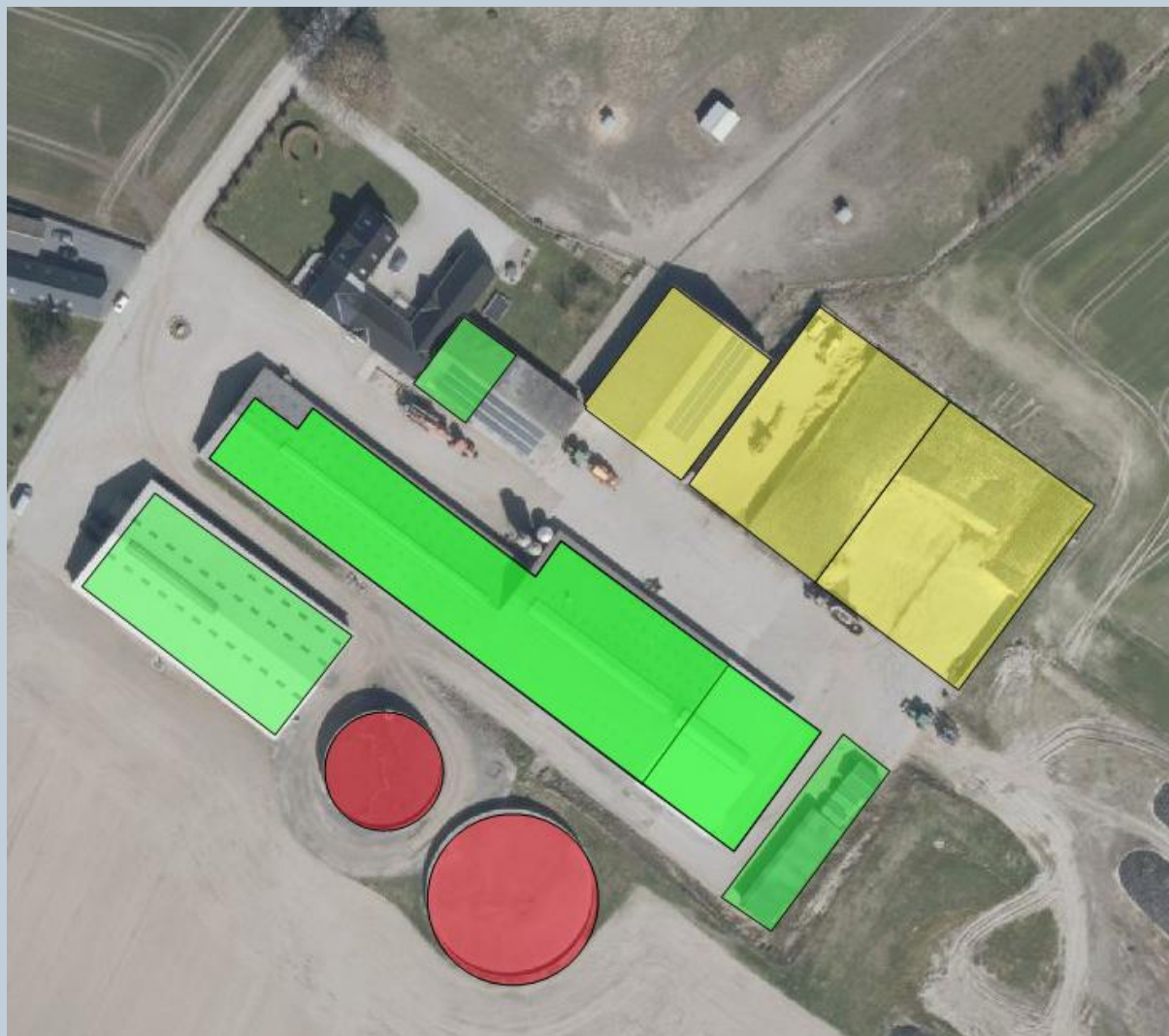

**§ 16 a miljøgodkendelse – 2. tillæg efter
husdyrbrugloven**

Ronæsvej 21, 5960 Marstal

Afgjort den 14. august 2026

Svendborg
Kommune

Datablad

Ansøger og kontaktperson	Bent Nissen Ronæsvej 21 5960 Marstal
Husdyrbrugets navn og adresse	Solgaarden Ronæsvej 21 5960 Marstal
Ejer af ejendommen	Bent Nissen Ronæsvej 21 5960 Marstal
Ejendomsnummer	9679186
Matrikelnummer	2d, Gudsgave, Marstal m.fl.
Virksomhedens art	Malkekvæg
CHR-nummer	66665
CVR-nummer	18406942
Virksomhedstype	Kvægproduktion med et produktionsareal på over 100 m ² og en ammoniakemission over 3.500 kg NH ₃ -N pr. år
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Miljø og Teknik/Klima, Natur og Miljø/ Natur og miljø Svendborgvej 135, 5762 V Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	250803
Godkendt produktionsareal	3.289 m ²
Journal nr.	25/14679
Konsulent	Velas I/S, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg CVR nr. 30869052 Miljørådgiver Nikolaj Mazanti Aaslyng (cand.scient. i husdyrvidenskab) Mail: nima@velas.dk , tlf. Nr. 2519 5520

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Solgaarden

Bent Nissen
Ronæsvej 21
5960 Marstal

Miljø og Teknik

Klima, Natur og Miljø

Svendborgvej 135

5762 Vester Skerninge

Tlf. 62 23 33 33

Svendborg Kommune meddeler hermed godkendelse efter husdyrbruglovens¹ § 16 a, stk. 4 i til husdyrbruget på Ronæsvej 21, 5960 Marstal.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse tredje gang efter husdyrbrugloven fra 2017.

Med tillægget lovliggøres en eksisterende kalveplads og ensilageplads.

Svendborg Kommune meddeler godkendelsen på baggrund af de indsendte oplysninger og de fastsatte vilkår, og det afgøres, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: 14. august 2026

Godkendt: Agronom Lene Jultved

Annonceret på Svendborg og Ærø Kommunes hjemmesider den 14. august 2026.

Klagefristen udløber den 11. september 2026.

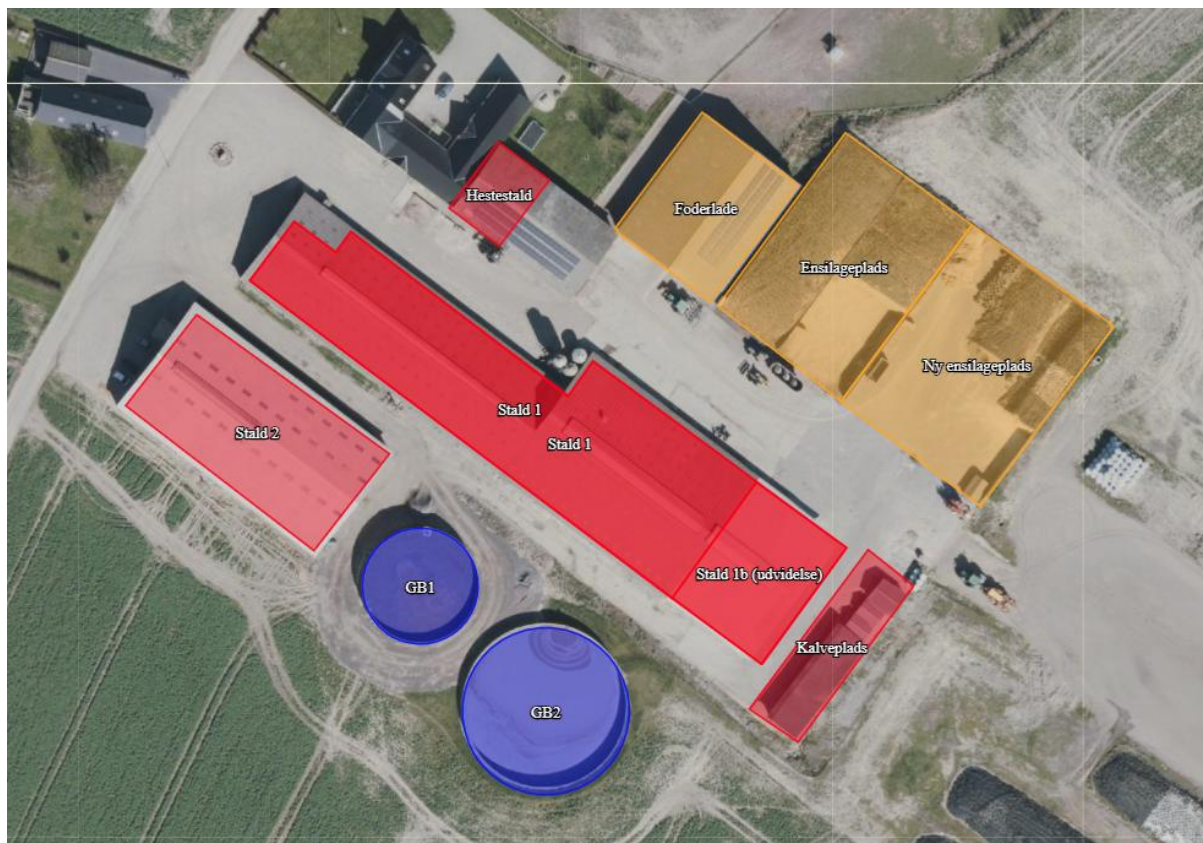
Søgsmålsfristen udløber den 14. februar 2027.

¹ Lovbekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 1065 af 21. august 2025 med senere ændringer (husdyrbrugloven).

Resumé

Bent Nissen har søgt Svendborg kommune om godkendelse til lovliggørelse af en kalveplads med kalvehytter og endnu en ensilageplads på Ronæsvej 21, 5960 Marstal.

Husdyrbruget er godkendt efter husdyrbrugloven §16 a stk. 1 den 7. november 2022, samt 1. tillæg til miljøgodkendelsen den 3. august 2023. Disse godkendelser med vilkår er fortsat gældende sammen med dette tillæg til godkendelsen. I bilag 5 er vist en samlet oversigt over gældende vilkår.

Figur 1. Oversigtskort med husdyrbruget på Ronæsvej 21.

Kalvepladsen er på 479 m², hvoraf 198 m² er produktionsareal (det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig, og har mulighed for at afsætte gødning).

Den ansøgte ensilageplads er på 1.618 m². Den eksisterende ensilageplads er på 1.400 m².

Både den ansøgte kalveplads og ensilageplads opføres i tilknytning til de eksisterende anlæg på mælkeproduktionsgården.

Produktionen af husdyrgødning består af gylle fra køerne og dybstrøelse fra køer og kalve. Dybstrøelsen opbevares i staldene, og i visse tilfælde i markstakke inden udbringning. Gyllen opbevares i gyllebeholdere.

Ammoniakfordampningen stiger fra 3.916 kg N/år til 4.153 kg N/år. Husdyrbruglovens grænseværdier for påvirkning af natur er overholdt. Der leves op til krav om BAT (Bedste Tilgængelige teknik).

Husdyrbruglovens lugtkriterier overholdes i forhold til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Der ændres ikke på andre miljømæssige parametre i forhold til de tidligere miljøgodkendelser, og de fleste vilkår videreføres, se bilag 4 og 5.

Det vurderes, at ændringerne ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	2
Resumé.....	4
Indholdsfortegnelse	5
Indledning.....	7
Svendborg Kommunes afgørelse	7
<i>Lovgrundlag.....</i>	<i>7</i>
<i>Afgørelse med vilkår</i>	<i>8</i>
<i>Generelle forhold</i>	<i>10</i>
<i>Retsbeskyttelse</i>	<i>10</i>
<i>Klagevejledning</i>	<i>10</i>
<i>Søgsmål.....</i>	<i>12</i>
Miljøteknisk redegørelse	13
<i>Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse</i>	<i>13</i>
<i>Vurdering af miljøkonsekvensrapport.....</i>	<i>13</i>
<i>Ejendomsforhold</i>	<i>13</i>
Ansøger og ejerforhold	13
Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.	13
Biaktiviteter.....	14
<i>Placering.....</i>	<i>15</i>
Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold	15
Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.	18
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	<i>19</i>
Produktionsareal.....	19
Drift af staldanlæg.....	21
Ventilation.....	21
Rengøring.....	22
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg.....</i>	<i>22</i>
Ammoniakdeposition til naturområder	22
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)	23
Lugt.....	24
Støj	26
Rystelser.....	27
Transport.....	27
Støv	27

Lys	28
Skadedyr	28
Affald	28
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand	28
<i>Forebyggelse og begrænsning ved uheld</i>	30
<i>Egenkontrol og Overvågning</i>	30
Energi- og Ressourceforbrug	30
Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).....	30
<i>Offentlig høring</i>	31
<i>Konklusion</i>	31
BILAG	32
Bilag 1. Miljøansøgning.	33
Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger	33
Bilag 3. Svendborg Kommunes behandling af høringssvarene.	34
Bilag 4. Liste over samlede vilkår i eksisterende miljøgodkendelse, 1. tillæg og 2. tillæg.....	35
Bilag 5. Gældende vilkår.	41

Indledning

Svendborg Kommune har via Nikolaj Mazanti Aaslyng, Velas den 7. august 2025 modtaget ansøgning om ændring af husdyrproduktionen på Ronæsvej 21, 5960 Marstal. Ansøgningen er indsendt via Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem og har skema nr. 250803. Der er søgt om at øge produktionsarealet med 198 m², og at lovliggøre udendørs kalveplads samt ensilageplads.

Som følge af lov om forpligtende kommunale samarbejder², er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven for husdyrbrug i Ærø Kommune.

Svendborg Kommune godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Der er tidligere meddelt følgende godkendelser efter husdyrbrugloven:

- § 12 miljøgodkendelse den 2. juni 2011
- § 16a miljøgodkendelse den 7. november 2022
- 1. tillæg til miljøgodkendelse den 3. august 2023

Denne godkendelse meddeles efter husdyrbrugloven og er opdelt i 3 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for godkendelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i godkendelsen.

Tredje del er en samling af relevante bilag. Bilag 1 er ansøgers indsendte miljøtekniske rapport, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på.

I dette andet tillæg til miljøgodkendelsen beskrives og vurderes om der er sket ændringer i forhold til 2022 miljøgodkendelsen samt 1. tillæg til miljøgodkendelsen 2023. Det beskrives om de tidligere stillede vilkår videreføres, ændres eller suppleres med nye vilkår. I bilag 4 er der vist en liste over alle vilkår, og i bilag 5 er alle gældende vilkår oplistet til brug ved tilsyn.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven³ med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse⁴, husdyrgødningsbekendtgørelsen⁵ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

² Lovbekendtgørelse om forpligtende kommunale samarbejder, jf. LBK nr. 789 af 24. juni 2024 med senere ændringer.

³ Lovbekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 1065 af 21. august 2025 med senere ændringer (husdyrbrugloven).

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁵ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, BEK nr. 2243 af 29. november 2021 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Der har været foretaget høring af et udkast til miljøgodkendelsen i perioden 27. juli til 11. august 2026 af 22 parter i sagen (naboer og tilstødende matrikler). Udkastet til miljøgodkendelsen har desuden været offentliggjort på Ærø og Svendborg Kommunes hjemmesider. Der er indkommet to høringssvar, med bemærkning om at vedkommende ikke har bemærkninger, samt bemærkninger til udledning af ammoniak. Se bilag 3, hvor høringssvarene er vist, samt behandlet af Svendborg Kommune.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune godkender hermed husdyrbruget på Ronæsvej 21, 5960 Marstal i henhold til § 16 a, stk. 4 i husdyrbrugloven.

Godkendelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget, pt. Bent Nissen, Ronæsvej 21, 5960 Marstal, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse.

Det afgøres samtidig, at godkendelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget, og godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor godkendelsen er meddelt.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Godkendelsen gives på baggrund af de oplysninger, som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på følgende vilkår:

Husdyrbrugets byggeri

- A. Ensilageplads og kalveplads skal placeres som vist på bilag 2
- B. Nyt byggeri må etableres med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan	Højde
Kalveplads	479 m ²	3 m
Ensilageplads	1.618 m ²	2,5 - 3 m

Produktionsstørrelse og staldindretning

C. Der må være et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 3.289 m². Produktionsarealet skal placeres som vist på bilag 2 og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Flexgruppe: Alle kvæg	3160	44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		1120	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
	Flexgruppe: Alle kvæg		1184	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
	Flexgruppe: Alle kvæg		112	Dybstrøelse
2	Flexgruppe: Alle kvæg	1179	108	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		412	Sengestald med fast gulv
Hestestald	Heste, får og geder	67	67	Dybstrøelse
Kalveplads	Flexgruppe: Alle Kvæg	479	198	Dybstrøelse
Total		4885	3289	

- Flexgruppe, Alle Kvæg, Dybstrøelse; indeholder:
 - Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
 - Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
- Flexgruppe, Alle Kvæg, Sengestald med fast gulv; indeholder:
 - Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv
- Flexgruppe, Alle Kvæg, Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal); indeholder:
 - Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- Flexgruppe, Alle Kvæg, Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb; indeholder:
 - Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb

Generelle forhold

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændringer, der kan medføre en forøget forurening eller andre virkninger på miljøet før Svendborg Kommune har meddelt godkendelse hertil. Det vil blandt andet omhandle ændring eller udvidelse af produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, dyreholdets sammensætning, plansiloanlæg, faste pladser med afløb til brug for kalvehytter, fortanke og opsamlingsbeholdere til ensilagevand eller forhold omkring støj, transport m.v. Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Svendborg Kommune gør endvidere opmærksom på, at en afgørelse efter § 16 a, efter reglerne i Husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Ærø Kommune.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af godkendelsen medmindre

- Der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- Væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- Det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne godkendelse. Påklages godkendelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

I bilag 4 kan retsbeskyttelsesperioden for de enkelt vilkår ses, idet vilkårene er givet på forskellige tidspunkter.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen på følgende link: <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Klagen sendes

gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke indsendes via klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret. Du kan finde godkendelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside under "høringer og afgørelser", eller på Ærø Kommunes hjemmeside på "høringsportalen". **Klagefristen er dermed den 11. september 2026.**

Hvis afgørelsen påklages, vil Svendborg Kommune senest tre uger efter klagefristens udløb videresende klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vores bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Følgende er orienteret om afgørelsen:

Ansøger:

- Bent Nissen, Ronæsvej 21, 5960 Marstal, mail: solgaarden@solgaarden.eu

Naboer indenfor lugtkonsekvenszone til byzone på 410 m (vist med rød cirkel) og tilstødende matrikler til husdyranlægget (vist med blå kryds).

Myndigheder

- Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger og organisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Ærø, aeroe@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfisker.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Orientering om denne afgørelse er desuden sendt til ansøgers konsulent Nikolaj Mazanti Aaslyng v/konsulentfirma Velas og Ærø Kommune. Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (aeroe@dof.dk) er ligeledes blevet informeret.

Søgsmål

Ønskes godkendelsen prøvet ved domstolene skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt jf. § 90 i husdyrbrugloven.

Fristen for at anlægge søgsmål er den 14. februar 2027.

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøreddegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

I den indsendte digitale ansøgning (skema nr.: 250803) er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af de omkringboende og de nærmeste naturområder. Endvidere er der redegjort for, hvordan husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse

Svendborg Kommune har gennemgået ansøgers miljøtekniske redegørelse, samt det indsendte skema i husdyrgodkendelse.dk, og vurderer, at oplysningskravet, der er beskrevet i kapitel 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er opfyldt.

Den miljøtekniske redegørelse er vedlagt som bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i ansøgers beskrivelser af det ansøgte, samt beregningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Vurdering af miljøkonsekvensrapport

Der er ikke krav om en miljøkonsekvensrapport idet ansøgningen godkendes efter § 16 a stk. 4.

Ejendomsforhold

Ansøger og ejerforhold

Godkendelsen meddeles til husdyrbruget på Ronæsvej 21, 5960 Marstal. Ansøger og ejer pt. er Bent Nissen, Ronæsvej 21, 5960 Marstal.

Ejer er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Ansøger ejer en række andre ejendomme.

Ansøger ejer bl.a. Færgegårdsvej 9A, 5960 Marstal. Ejendommen er godkendt til opstaldning af 154 kvier. Der er samdrift i CHR mellem de 2 ejendomme under samme CHR-nummer.

Jf. husdyrbruglovens § 16 c er forudsætningen for at der er samdrift, at ejendommene er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet.

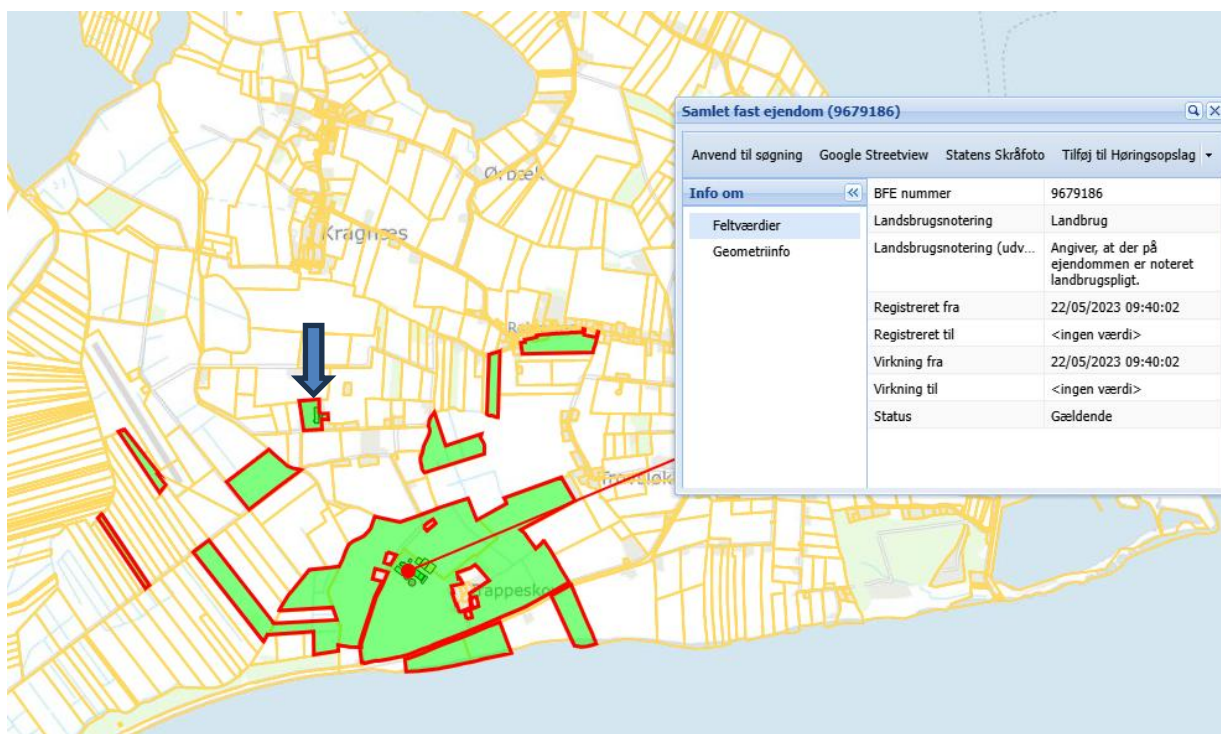
Et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, jf. § 16 c i husdyrbrugloven, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 meter eller derunder. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene, er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

De to ejendomme er beliggende cirka 2,2 km fra hinanden. Lugtgeneafstanden til beboelsesbygninger er 100 m, og dermed kan det konkluderes at husdyrbrugene ikke er forureningsmæssigt forbundne og dermed er der ikke samdrift jf. husdyrbrugloven, idet afstanden mellem husdyrbrugene er over 100 m.

Vurdering af sammatrikulering

I følge husdyrbruglovens § 3 stk. 1 skal husdyranlæg på samme ejendom godkendes samlet.

I følge Geodatastyrelsens matrikelregister består ejendommen Ronæsvej 21, 5960 Marstal af 16 matrikler. De ansøgte husdyranlæg ligger på hovedmatriklen 2d, Gudsgave.

Figur 2. Matrikler tilhørende ejendommen på Ronæsvej 21 er markeret med grøn farve. Matriklen på Midtvej 8A, 5960 Marstal er markeret med blå pil.

På Midtvej 8A, 5960 Marstal (matrikel 43I, Gudsgave) er registreret en stald og en gyllebeholder. Gyllebeholderen indgår i ansøgningen, men der er ikke et dyrehold i stalden.

Der ligger ikke stalde, gødningsopbevaringsanlæg eller andre driftsbygninger til brug for husdyrhold på de øvrige matrikler.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at alle ejendommens staldanlæg i drift er opgivet i ansøgningen.

Biaktiviteter

Ansøger har oplyst, at der ikke er andre aktiviteter på husdyrbruget, der er omfattet af krav om godkendelse eller tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Svendborg Kommune har ikke oplysninger som indikerer, at der skulle være tale om biaktiviteter og vurderer derfor, at dette ikke er tilfældet.

Placering

Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger ca. 2 km vest for Marstal på det sydøstlige Ærø. Der søges om at lovliggøre kalveplads og etablere en ny ensilageplads. Svendborg Kommune kan se af oversigtsfoto at ensilagepladsen er etableret, og der er dermed tale om lovliggørelse af både kalveplads og ensilageplads – se nedenstående skråfoto. Der sker ikke ændringer i andre dele af anlægget i forhold til tidligere godkendelser.

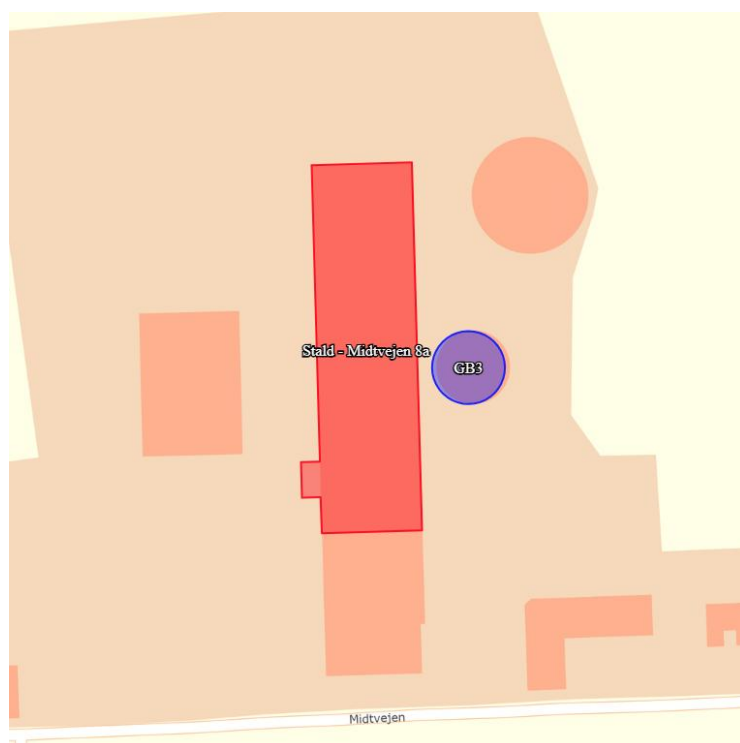
Figur 3. Oversigtskort over eksisterende husdyranlæg på Ronæsvej 21. Det fremgår at kalveplads og ensilageplads er etableret, se markering med blå pile.

Ansøger har beskrevet indretning af kalvepladsen og ensilagepladsen i afsnit 2 i miljøansøgningen.

Placeringen af husdyranlæggets eksisterende og nye bygninger fremgår af nedenstående kort og af bilag 2:

Figur 4. Oversigtskort over ansøgt husdyranlæg på Ronæsvej 21.

Figur 5. Oversigtskort over ansøgt husdyranlæg på Midtvej 8A.

Det skal bemærkes at der også er et husdyranlæg på Midtvej 8A, hvor stalden ikke er i brug, men gyllebeholderen bruges. Dette er indtegnet i ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk hvor gyllebeholderen benævnes GB3. Se ovenstående kortudsnit.

De efterfølgende vurderinger af placering og miljøpåvirkningerne tager udgangspunkt i det beskrevne anlæg. Der er på baggrund af disse vurderinger ikke fundet anledning til at ændre på placering og udformning af det nye byggeri, og der stilles derfor følgende nye vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

- *Ensilageplads og kalveplads skal placeres som vist på bilag 2*
- *Nyt byggeri må etableres med følgende dimensioner:*

Bygning	Grundplan	Højde
Kalveplads	479 m ²	3 m
Ensilageplads	1.618 m ²	2,5 - 3 m

Afstandskrav

Svendborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Dette afsnit vurderer anlæggets placering i forhold til afstandskrav i §§ 6-8 i husdyrbrugloven.

Ansøger har målt og beskrevet relevante afstandskrav i afsnit 2.4.1 i Miljøansøgningen.

Svendborg er enig i udpegningerne og opmålingerne til de relevante områder, og konkluderer, at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 6, 7 og 8.

Svendborg Kommune har dog udpeget endnu en nærved liggende nabo Bakkevej 14 til uddybning af lugtberegningerne.

Beskyttelseslinier og planmæssige forhold

Ansøger beskriver at husdyrbruget ligger indenfor et område udpeget til særlig værdifuldt landbrugsområde og indenfor kystnærhedszonen, og at husdyrbruget er ikke beliggende inden for andre udpegninger i kommuneplanen, som har særlig fokus på natur og miljøbeskyttelse.

Svendborg Kommune vurderer at de ansøgte nye bygninger, ikke er placeret indenfor:

- Fredede fortidsminder
- Sø- og åbeskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsgdelen
- Strandbeskyttelseslinjen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særligt værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabelige interesseområder⁶
- Grønt Danmarkskort

Erhvervsmæssig nødvendighed

De fleste driftsbygninger på en landbrugsejendom må anses for at være erhvervsmæssige nødvendige. Meget store landbrugsbygninger med industriel karakter eller fællesanlæg, der knytter sig til driften på flere ejendomme, vil dog ikke anses for at være erhvervsmæssige nødvendige. I vurderingen af den erhvervsmæssige nødvendighed er det også relevant at vurdere, om der på ejendommen forefindes en eksisterende bygningsmasse, der kan erstatte et nyt byggeri.

Ansøger har supplerende beskrevet at kalvepladsen er erhvervsmæssig nødvendig for at kunne overholde både de gældende og de kommende velfærdskrav, hvor kalvene og ungdyrene skal have mere plads. Der er derfor brug for ekstra kalvepladser for at kunne opretholde den nuværende produktion. Ensilagepladsen er erhvervsmæssig nødvendig da ansøger gerne vil undgå at placere ensilagen i markstakke.

Svendborg Kommune vurderer at kalvepladsen og ensilagepladsen er nødvendig i forhold hold til malkekvægsproduktionen på ejendommen, og at der ikke er eksisterende bygninger der kan udnyttes til det ansøgte.

Placering i tilknytning til eksisterende byggeri

I henhold til husdyrbrugloven med tilhørende vejledning skal ny bebyggelse placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed.

Ansøger beskriver, at der er tale om et aktivt husdyrbrug og udvidelserne sker i umiddelbar tilknytning til den eksisterende bebyggelse.

Svendborg Kommune vurderer at den foreslåede placering af kalveplads og ensilageplads er i umiddelbar tilknytning til det eksisterende produktionsanlæg.

Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.

I miljøgodkendelsen fra 2022 er der lavet en uddybende landskabsmæssig vurdering af de nye stalde.

Det fremgår af Ærø Kommunes Kommuneplan 2025-2037, at:

"Landbrugsbygninger herunder nye driftsbygninger skal så vidt muligt opføres i tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen. Hvilken afstand, der skal være mellem bygningerne for at de opleves som en helhed, vurderes i den enkelte sag. Langstrakte bygningsanlæg skal så vidt muligt undgås."

Det er Ærø Kommunes vurdering, at udvidelse af den eksisterende bygningsmasse med en plads til kalve og en ensilageplads ikke er i strid med kommuneplanens retningslinjer for byggeri, idet ejendommens bygningsmasse fremtræder som en samlet enhed.

Der stilles ikke vilkår om beplantning.

Husdyrbrugets anlæg

Produktionsareal

Ansøger har beskrevet produktionsarealerne i afsnit 2.1. i miljøansøgningen.

Der er indregnet et nyt produktionsareal til Flexgruppe; Alle Kvæg på dybstrøelse med 198 m² på kalvepladsen i husdyrgodkendelse.dk. Kalvepladsens placering er vist i ansøgningen samt på bilag 2. I ansøgningen er desuden vist det relevante produktionsareal.

Der er foretaget beregninger med et produktionsareal på 2.356 m² i 8. års drift, 3.091 m² i nudrift og 3.289 m² i ansøgt drift.

Kalvepladsen indsættes i vilkåret om tilladt dyrehold, og det præciseres hvad Flexgruppe; Alle kvæg indeholder. Se nedenstående vilkår.

Svendborg Kommune vurderer, at det oplyste produktionsareal i det eksisterende staldanlæg, er i overensstemmelse med Svendborg Kommunes oplysninger fra det tidligere godkendte staldanlæg, oplysninger fra BBR, samt de faktiske forhold på bedriften, som det er konstateret på tilsyn.

Det fremgår af de efterfølgende vurderinger, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der kan stilles vilkår, der tillader etablering og indretning af det ansøgte husdyrbrug. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at ændringer af størrelse, indretning, dyretype, dyreart ikke må ske uden Svendborg Kommunes godkendelse.

Fastsættelse af vilkår

- Der må være et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 3.289 m². Produktionsarealet skal placeres som vist på bilag 2 og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Flexgruppe: Alle kvæg	3160	44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		1120	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
	Flexgruppe: Alle kvæg		1184	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
	Flexgruppe: Alle kvæg		112	Dybstrøelse
2	Flexgruppe: Alle kvæg	1179	108	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		412	Sengestald med fast gulv
Hestestald	Heste, får og geder	67	67	Dybstrøelse
Kalveplads	Flexgruppe: Alle Kvæg	479	198	Dybstrøelse
Total		4885	3289	

- Flexgruppe, Alle Kvæg, Dybstrøelse; indeholder:
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
- Flexgruppe, Alle Kvæg, Sengestald med fast gulv; indeholder:
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv
- Flexgruppe, Alle Kvæg, Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal); indeholder:
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- Flexgruppe, Alle Kvæg, Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb; indeholder:
Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb

Drift af staldanlæg

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, der har en ammoniakemission, der er større end 750 kg N/ha/år, fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Med udgangspunkt i den ansøgte husdyrproduktion herunder anvendt produktionsareal samt gødningsopbevaringsanlæg beregnes - i det digitale ansøgningssystem - husdyrbrugets faktiske ammoniakemission, og et tilhørende krav til BAT. Beregningen af BAT-kravet inddrager en proportionalitetsvurdering i henhold til Miljøstyrelsens vejledning mv.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3543,7	609,5	4153,2
Nudrift	3377,4	538,5	3915,9
8 års-drift	2726,6	174,6	2901,2

Det tilhørende krav til BAT er i ansøgningssystemet beregnet til:

Ansøgning (250803) | BAT ?

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gultype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3544	609	4153
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3544	609	4153
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbrugets samlede ammoniakemission ikke er større end det fastsatte krav til BAT.

Ansøger har, i miljøkonsekvensrapporten beskrevet, at BAT kravet er overholdt uden brug af ammoniakreducerende tiltag.

Svendborg kommune vurderer, at ejendommen lever op til husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT. Det anvendte staldsystem bidrager til, at BAT-kravet overholdes, og der stilles derfor også vilkår til det anvendte staldsystem – vilkåret er fastsat i afsnittet om produktionsareal.

Ventilation

Staldanlægget er åbent og dermed indrettet med naturlig ventilation, som sikrer et stort luftskifte. Da der kun er naturlig ventilation i de enkelte staldafsnit og der ikke sker ændring i ventilationsforholdene med det ansøgte, stilles der ikke vilkår til dette.

Rengøring

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2022 miljøgodkendelsen samt 1. tillæg fra 2023, med hensyn til rengøring, og vilkår omkring rengøring fastholdes.

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

Miljøpåvirkningen fra husdyrbrugets anlæg vurderes i forhold til den faktiske emission fra produktionsarealet. Hvor det er relevant eller, hvor loven fastlægger det i en metode, vurderes merpåvirkningen i forhold til henholdsvis nudrift og 8 års drift.

Svendborg Kommune vurderer, at oplysningerne for nudriften og 8 års driften, der er opgivet i den digitale ansøgning, er korrekte, og at disse kan danne grundlag for de efterfølgende vurderinger.

Ammoniakdeposition til naturområder

Det fremgår af ansøgningen, at ammoniakemissionen er 2.901 kg N/år i 8-årsdrift og 3.916 kg N/år i nudrift. Emissionen fra det ansøgte anlæg er 4.153 kg N/år. Dermed stiger ammoniakemissionen med 237 kg idet kalvepladsen indregnes.

Ansøger har udpeget en række naturområder, og husdyrbrugets ammoniakdeposition er beregnet hertil. De valgte naturområder fremgår af miljøansøgningens afsnit 2.5 og af ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionerne vurderer Svendborg Kommune, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte. Der er bl.a. regnet med kumulation i 3 af naturområderne.

Resultatet af de gennemførte beregninger fremgår af den efterfølgende tabel.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **4153,2** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **1252,0** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **237,3** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kransnålalge-sø	Kategori 1	Ansøger	1	V	0,0	0,0	0,0
Kat. 1 Hede	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,1
eng nord ruhed - ringe bevoksning	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,6	0,0	2,9
Strandeng - nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,0	1,6
Eng - øst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,6	0,1	1,9
Overdrev >2,5 ha (2,5 km V)	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Rigkær med kumulation	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,1	0,0	0,3
Overdrev S	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,4
Rigkær	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,1	0,0	0,2

Ansøger har vurderet resultaterne i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur i ansøgningen.

Svendborg Kommune er enig i vurderingerne og konklusionerne, idet det for kategori 1 natur gælder at totaldepositionen ikke overskrider relevante 0,7/0,4/0,2 kg N/ha/år, og det for kategori 2 og 3 natur gælder, at merdepositionen ikke overskrider 1,0 kg N/ha/år.

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2022 miljøgodkendelsen samt 1. tillæg fra 2023, med hensyn til vurdering af naturområder og Natura 2000 områder, og dermed uddybes det ikke nærmere i dette 2. tillæg.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

Ansøger har beskrevet relevante bilag IV arter i området, og at samlet set vurderes det ansøgte husdyranlæg ikke at have negativ indflydelse på de nævnte arter. Svendborg Kommune er enig i denne vurdering.

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2022 miljøgodkendelsen samt 1. tillæg fra 2023, med hensyn til vurdering af bilag IV arter, og dermed uddybes det ikke nærmere i dette 2. tillæg.

Lugt

I forhold til 1. tillæg til miljøgodkendelsen fra 2023 er der på husdyrbruget en mindre stigning i lugtpåvirkningen, idet der ansøges om et større produktionsareal. Svendborg Kommune vurderer, at der skal foretages en ny vurdering af lugtpåvirkningen.

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og udbringning primært reguleres ved generelle regler om overdækning af gyllebeholdere og oplag af fast gødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen⁶, samt om tidspunkter, arealer og udbringningsmetoder, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsen⁷.

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes. Husdyrbruglovens genekriterier er fastlagt i forhold til enkeltboliger, samlet bebyggelse⁸ og lokalplanlagt boligområde m.v.⁹ i landzone og byzone/sommerhusområde.

Ifølge husdyrbrugloven reduceres de modelberegne geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der ligger andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller indenfor 100 m fra enkeltliggende boliger.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model¹⁰ og FMK-modellen¹¹. Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

Ansøger har beskrevet og vurderet hvor nærmeste enkeltliggende boliger, samlet bebyggelse/lokalplanlagte område samt byzone er beliggende i afsnit 2.6. i miljøansøgningen. Det efterfølgende oversigtskort viser placeringen af de udpegede boliger.

⁶ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen), BEK nr. 2243 af 29. november 2021.

⁷ Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen), BEK nr. 931 af 16. juli 2024.

⁸ Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

⁹ Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

¹⁰ Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML-Operationelle Multi Luftforureningsmodel

¹¹ Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Bakkevej 14	0	FMK	99,9	99,9	502,2	Ja
 Norgej 1	1	FMK	99,9	99,9	584,1	Ja
 Ronæsvej 12	0	FMK	99,9	99,9	124,4	Ja
 Ronæsvej 19	0	FMK	99,9	99,9	223,8	Ja
 Trappeskovvej 2	0	FMK	99,9	99,9	302,5	Ja
 trappeskovvej 6	0	FMK	99,9	99,9	275	Ja
 Lokalplan 124-1	0	NY	246,4	246,4	1079,1	Ja
 Trousløkkevej 11	0	NY	246,4	246,4	982,3	Ja
 Fremtidig byzone	1	NY	372,6	409,9	1430,3	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone ? i

Konsekvenszone: 402 m

Rød: Bemærk at geneafstanden til byzone er længere end konsekvenszonen.

Svendborg Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet i forhold til lugt er overholdt. Der stilles derfor ikke vilkår til begrænsning af lugt fra husdyrbruget.

Idet den korrigerede geneafstand til byzone er længere end lugtkonsekvenszonen, bliver der hørt omkringboende i en afstand på 410 m i høringsprocessen.

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bl.a., at der i miljøgodkendelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er større end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om *støjemissionen*, og Svendborg Kommunes orienterende beregning af *støjimmissionen* (støjbelastning) i de nærmeste omgivelser.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjkloder herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning mv. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstandsdæmpning mv.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkloder og fra den interne transport på ejendommen.

Ansøger har beskrevet i afsnit 2.7.1 i miljøansøgningen *at der ikke ændres i støjkloderne i forhold til det der er beskrevet i både miljøgodkendelsen fra 2022 og det tilhørende tillæg til miljøgodkendelsen fra 2023. Der forventes ingen driftsstøj i øvrigt, og det ansøgte vurderes ikke at give støjgener for omgivelserne grundet ejendommens placering.*

Svendborg Kommune vurderer, at med ansøgningen om ny kalveplads og ensilageplads vil der ikke blive yderligere støjkloder, idet kalvene har været på husdyrbruget altid, og ensilagen har været opbevaret på ejendommen altid, dog i markstakke lige syd for bygningerne. Antallet af transporter og støjkloderne er dermed ikke ændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2022 og 1. tillæg fra 2023.

Der er tidligere stillet vilkår ud fra støjgrænser for boliger i det åbne land, samt vilkår omkring pumpning af gylle fra stald 2 til gyllebeholder.

Samlet set er det Svendborg kommune vurdering, at der ikke skal stilles nye vilkår til støj på husdyrbruget, og at støjpåvirkningen fra husdyrbruget er håndteret med de støjvilkår, der er fastsat i miljøgodkendelsen fra 2022 og 1. tillæg fra 2023.

Rystelser

Ansøger har i afsnit 2.7.6 i miljøansøgningen redegjort for, at der ikke hverken før eller efter ændringen er aktiviteter på husdyrbruget, som giver anledning til rystelser.

Svendborg Kommune er enig i ansøgers vurdering, og at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener i form af rystelser og der stilles ikke vilkår til dette.

Transport

Ansøger har redegjort for at der ikke sker ændringer i antallet af transporter i afsnit 2.7.5 i miljøansøgningen.

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2022 miljøgodkendelsen samt 1. tillæg fra 2023, med hensyn til transporter, og der stilles ikke vilkår omkring transporter.

Støv

Der vil kunne forekomme støvgener i forbindelse med intern/ekstern transport samt håndtering af foder og korn.

Ansøger har beskrevet støvpåvirkning i afsnit 2.7.2 i miljøansøgningen.

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2022 miljøgodkendelsen samt 1. tillæg fra 2023, med hensyn til rengøring, og vilkår omkring støv fastholdes.

Lys

Ansøger beskriver lys i afsnit 2.7.3 i miljøansøgningen. Der opsættes en ny lampe ved kalvepladsen. Lampen placeres så den ikke vil generere naboerne og lampen vil være sensor styret, så den kun lyser ved behov.

Svendborg Kommune vurderer at opsætning af ny lampe ved kalvepladsen ikke vil genere naboerne mod syd, idet lampen delvis er afskærmet af kalvehytterne, samt der er 210 m til nærmeste nabobeboelse.

Svendborg Kommune vurderer, at vilkår omkring lys der er stillet i 2022 miljøgodkendelsen samt 1. tillæg fra 2023 fastholdes.

Skadedyr

Skadedyr, der kan forekomme i tilknytning til husdyrbrug, vil oftest være flue, rotter og mus.

Ansøger har i miljøansøgningens afsnit 2.7.4 beskrevet skadedyr og bekæmpelse.

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2022 miljøgodkendelsen samt 1. tillæg fra 2023, med hensyn til skadedyr, og vilkår omkring skadedyr og fluer fastholdes.

Affald

Ansøger har redegjort for husdyrbrugets producerede mængde af affald og håndteringen af dette i miljøansøgningens afsnit 2.8.2. Ansøger oplyser endvidere, at der ikke forventes, at der vil blive produceret mere affald på husdyrbruget, som følge af ansøgningen. Svendborg Kommune vurderer at affald opbevares og bortskaffes efter Ærø Kommunes affaldsregulativ.

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2022 miljøgodkendelsen samt 1. tillæg fra 2023, med hensyn til opbevaring og håndtering af affald, og vilkår omkring affald fastholdes.

Medicin

Ansøger har i miljøansøgningens afsnit 2.8.2 oplyst, at medicin opbevares i kemirum på Ronæsvej 21, og bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår vedr. opbevaring og håndtering af medicin.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Ved godkendelse af en husdyrproduktion, skal det sikres, at produktionen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af bl.a. jord, grundvand og overfladevand.

I den sammenhæng er det Svendborg Kommunes vurdering, at særligt opbevaring og håndtering af husdyrgødning, olieholdige produkter, kemikalier samt håndtering af spildevand er miljøparametre, der kan have betydning for påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand. I det efterfølgende vurderes disse parametre i forhold til mulig påvirkning, og om der skal fastsættes vilkår til driften.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning.

I forbindelse med denne godkendelse gennemføres der en vurdering af, om gældende regler kan overholdes for så vidt angår opbevaringskapacitet i gyllebeholder og møddingsplads, idet manglende opbevaringskapacitet kan medføre risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand mv.

Desuden foretages der en vurdering af risikoen for forurening af jord og grundvand ved håndtering af gylle.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Ansøger har redegjort for gødningsproduktion og opbevaringskapacitet i miljøansøgningens afsnit 2.1.

Ansøger har beregnet at der produceres 8.881 tons gylle og 409 tons dybstrøelse om året. Medregnet overfladevand fra pladser på 2.025 tons/år, skal der opbevares cirka 10.900 tons gylle og overfladevand.

Med en tilgængelig opbevaringskapacitet på 9.430 tons, er der opbevaringskapacitet til 10,4 måned. Dermed er Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaringskapacitet for gylle på 6 måneder – tilstrækkelig opbevaringskapacitet vil dog svare til 9 måneder - opfyldt. Det er dermed Svendborg Kommunes vurdering, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed for den samlede husdyrproduktion.

Som nævnt i miljøgodkendelsen fra 2022, så udbringes den producerede dybstrøelse direkte fra stald til mark, hvor den nedbringes eller lægges i markstak. Svendborg Kommune vurderer derfor, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til dybstrøelsen.

Anvendelse af farlige stoffer

Opbevaring og håndtering af olie, olieholdige produkter samt kemikalier kan udgøre en risiko for forurening af jord, grundvand mv.

Ansøger har beskrevet opbevaring af olie og kemikalier i afsnit 2.8.3 i miljøansøgningen.

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2022 miljøgodkendelsen samt 1. tillæg fra 2023, med hensyn til opbevaring og håndtering af olie og kemikalier, og vilkår omkring olie og kemikalier fastholdes.

Spildevand

Ansøger har beskrevet afledning af spildevand i afsnit 2.8.6 i miljøansøgningen.

Vaskevand fra malkekvægsbesætningen, overfladevand fra ensilagesiloerne, samt vand fra befæstede arealer, hvor der kan være risiko for spild af olie og husdyrgødning, ledes til gyllebeholder, og er indregnet i opbevaringskapaciteten.

Tagvand og vand fra befæstede arealer, hvor der ikke er risiko for spild af olie og husdyrgødning, ledes til kloak.

Svendborg Kommune vurderer, at spildevand håndteres og udbringes i overensstemmelse med gældende regler. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de generelle regler er

tilstrækkelige i forhold til at sikre, at jord, grundvand og overfladevand ikke påvirkes væsentligt for så vidt angår denne type af spildevand.

Det tidligere stillede vilkår omkring spildevand fastholdes.

Forebyggelse og begrænsning ved uheld

Ansøger beskriver at der er udarbejdet en beredskabsplan i afsnit 2.14 i miljøansøgningen. Beredskabsplanen er indsendt til kommunen til orientering. Beredskabsplanen vedlægges ikke godkendelsen, for ikke at risikere tyveri ved offentliggørelse af miljøgodkendelsen.

Svendborg Kommune vurderer, at beredskabsplanen sikrer, at der kan iværksættes tiltag for at minimere risikoen for eventuelle driftsforstyrrelser eller uheld, og at tiltagene kan bekæmpe de gene- og forureningsmæssige konsekvenser.

De tidligere stillede vilkår omkring beredskabsplan fastholdes.

Egenkontrol og Overvågning

Ansøger har redegjort for egenkontrol i afsnit 2.14 i miljøansøgningen. Ansøger vurderer, at med den nævnte egenkontrol lever husdyrbruget op til BAT for management.

Svendborg kommune vurderer, at egenkontrol og overvågning er beskrevet fyldestgørende i ansøgningen.

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2022 miljøgodkendelsen samt 1. tillæg fra 2023, med hensyn til egenkontrol, og vilkår omkring egenkontrol fastholdes.

Energi- og Ressourceforbrug

Ansøger har beskrevet energiforbruget i afsnit 2.8.4 i miljøansøgningen til cirka 200.000 kWh/år.

Ansøger har beskrevet vandforbruget i afsnit 2.8.5 i miljøansøgningen til 10.044 m³/år.

Tillægget indeholder ingen væsentlige ændringer i forhold til 2022 miljøgodkendelsen samt 1. tillæg fra 2023, med hensyn til vand- og energiforbruget, og vilkåret omkring vand- og energiforbruget fastholdes.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Svendborg Kommune skal - ud over kravet om anvendelse af BAT i forhold til ammoniakemission – sikre, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I det omfang, hvor forurening ikke kan undgås, skal det sikres, at der er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

Der er løbende vurderet BAT i miljøansøgningens og miljøgodkendelsens afsnit.

Svendborg Kommune skal sikre, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Svendborg Kommune kan konstatere, at der i 2017 er offentliggjort en BAT-konklusion for intensivt opdræt af fjerkræ og svin. Der foreligger ikke BAT-konklusioner for kvægbrug.

Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at ansøger opfylder husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af BAT herunder henvises der til, at husdyrbruget opfylder det beregnede BAT-krav for ammoniakemission fra staldanlægget.

Ansøger har desuden vurderet, at der kan leves op til BAT ved at have fokus på at minimere brug af ressourcer og støv/spildevand/management.

Offentlig høring

Svendborg Kommune vurderer, at miljøansøgningen om tillæg efter § 16 stk. 4 på Ronæsvej 21, 5960 Marstal ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet, og ansøgningen er derfor ikke omfattet af husdyrbruglovens regler om udvidet offentlighed, men skal køres efter den almindelige høringsprocedure (husdyrbruglovens § 56).

Der er derfor gennemført en høring af ejere og lejere af boliger, der ligger indenfor 410 m fra husdyranlægget, samt ejere af tilstødende matrikler og Ærø Kommune.

Et udkast til afgørelse er offentliggjort på Svendborg og Ærø Kommunes hjemmesider i høringsperioden.

Høringen er gennemført i perioden fra 27. juli til 11. august 2026. Der er indkommet ét høringssvar med besked om ingen bemærkninger, samt ét høringssvar fra DN Ærø omkring udledning af ammoniak. Høringssvarene er behandlet i bilag 3.

Et udkast til afgørelse har været forelagt ansøger og dennes konsulent den 22. juli 2026.

Ansøger og konsulent havde ingen bemærkninger til udkastet.

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændring af Svendborg Kommunes samlede vurdering af, at godkendelse af husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget kan godkendes.

Udvidelsen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af landskabelige værdier, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, jord, grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) med udgangspunkt i management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning. På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel miljøpåvirkning.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at det miljøgodkendte husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

Idet der er søgt om en retlig lovliggørelse til etablering af kalveplads samt ensilageplads, skal Svendborg Kommune vurdere om

- Det ansøgte kunne have være godkendt i den tidligere miljøgodkendelse før etablering

Hvis der var blevet ansøgt om kalveplads og ensilageplads i miljøgodkendelse i 2022 eller i tillægget i 2023, så er det Svendborg Kommunes vurdering, at kommunen kunne have godkendt ansøgningen med hensyn til afstandskrav, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, jord, grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget kunne være godkendt i de tidligere godkendelser, inden de blev etableret i praksis.

BILAG

Bilag 1.	Miljøansøgning
Bilag 2.	Oversigtskort – placering af bygninger
Bilag 3.	Svendborg Kommunes behandling af høringssvarene.
Bilag 4.	Liste over samlede vilkår i eksisterende miljøgodkendelse, 1. tillæg og 2. tillæg
Bilag 5.	Gældende vilkår

Bilag 1. Miljøansøgning.

Se vedlagte.

Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger

Bilag 3. Svendborg Kommunes behandling af høringssvarene.

Høringssvar og Svendborg Kommunes bemærkninger:

Afsender	Høringssvar	Svendborg Kommunes bemærkninger
Ronæsvej 14	<i>Jeg har ingen bemærkninger</i>	-
DN Ærø	Øget ammoniakfordampning og kvælstofudledning bør kompenseres af den grønne trepart. <i>Hvis ammoniakfordampningen på Ronæsvej stiger med 6% (237 kg N/år, p.21), så bør det have konsekvenser for den grønne trepart på Ærø. For at overholde målsætningen med at reducere kvælstofudledningen til Kløven (Ronæsvej ligger i vandoplandet til Kløven), bør der udtages mere landbrugsjord på Ærø, ellers skal udbringningen af kvælstof i form af kunstgødning og gylle reduceres med mindst 237 kg/år på de konventionelt dyrkede marker, som afvander til Kløven. I modsætning til kommunens vurdering (p. 23), mener DN Ærø at enhver stigning i ammoniakfordampning på Ærø belaster de beskyttede arter og naturtyper i Natura-2000 områder. Det er kommunens ansvar at håndhæve naturbeskyttelsen i Natura-2000 områder. Øget kvælstofbelastning af det Sydfynske øhav via luften, regnvand og afløb fra marker øger væksten af alger og fedtemøg med udbredt iltsvind til følge.</i>	I husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse er der stillet en række krav, der skal efterleves i en miljøgodkendelse på et husdyrbrug. Det drejer sig bl.a. om grænser for lugt og udledning af ammoniak samt afstandskrav mht byggeri. Med hensyn til vurdering af udledning af ammoniak, skal kommunen vurdere, hvordan det udledte ammoniak påvirker naturområder med luftbåret kvælstof, specielt natura 2000 områder, ud fra en række fastlagte krav i husdyrbrugloven. I afgørelsens afsnit "Ammoniakdeposition til naturområder" og "Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)" er der beskrevet og vurderet det ansøgte mht ammoniakpåvirkninger af omkringliggende naturområder, med baggrund i tidligere miljøgodkendelse og nugældende husdyrbruglov. Vurderingerne er foretaget ud fra husdyrbruglovens krav til Kategori 1, 2 og 3 natur samt BAT-niveauet. Miljøgodkendelsen opfylder kravene. Grøn Trepert og de foreløbige planer er ikke en del af sagsbehandlingen af en miljøgodkendelse jf. husdyrbrugloven. Kommunen skal følge den gældende lov, og må ikke lægge en anden administrativ kurs, end den lov der er gældende på afgørelsestidspunktet. Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.

Bilag 4. Liste over samlede vilkår i eksisterende miljøgodkendelse, 1. tillæg og 2. tillæg

Nedenfor er en samlet liste med vilkår gældende for husdyrbruget ud fra den oprindelige miljøgodkendelse fra den 7. november 2022 samt 1. tillæg fra 3. august 2023 (markeret med **Grøn Skrift**).

Nye vilkår i denne § 16 a stk. 4 miljøgodkendelse (2. tillæg) er markeret med **Blå Skrift**. Vilkår der er streget ud (som i ~~streget ud~~), er ophævede vilkår.

8 års retsbeskyttelse: Der er 8. års retsbeskyttelse på vilkår givet i en miljøgodkendelse, dog ikke ved egenkontrolvilkår.

I de vilkår der er ophævet fra de tidligere miljøgodkendelser, har ansøger frasagt sig de 8 års retsbeskyttelse.

De 8 års retsbeskyttelse er gældende i følgende perioder for aktuelle vilkår:

Godkendelse givet:	Retsbeskyttelse til:
Miljøgodkendelse 7. november 2022	7. november 2030
1. tillæg 3. august 2023	3. august 2031
2. tillæg xx 2026	xx

Husdyrbrugets byggeri

- Der må etableres en bygning 1b og en gyllebeholder, der skal placeres, som vist på bilag 2, og med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan / Kapacitet	Højde og taghældning
Stald 1b	668 m ²	Længde: 23 meter Bredde: 29 meter Taghældning: 24° Kiphøjde: 8 meter
Gyllebeholder	2.500m ³	Overfladeareal: 627m ² Diameter: 28,5m Højde: 3 m over terræn

- 1a: Der må indrettes hestebokse i maskinhallen placeret som vist på bilag 2 svarende til 67 m² produktionsareal
- 1b: Ensilageplads og kalveplads skal placeres som vist på bilag 2
- 1c: Nyt byggeri må etableres med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan	Højde
Kalveplads	479 m ²	3 m
Ensilageplads	1.618 m ²	2,5 - 3 m

○

2. Der skal senest 1 måned før igangsætning af byggeri sendes en redegørelse til Svendborg Kommune om, at afstandskravet til dræn er overholdt.

Landskabelige hensyn

3. Nyt byggeri skal etableres i samme eller tilsvarende materialer og farver som de eksisterende driftsbygninger, det vil sige:
- Gyllebeholder etableres i grå betonelementer
 - Staldbygning etableres i grå strandtenselementer eller beton og røde trapez-plader i gavl.
 -

Produktionsstørrelse og staldindretning

4. Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 3.024 ~~3091~~ m². Produktionsarealet skal placeres som vist på bilag 3 og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Flexgruppe: Alle kvæg	2.516	44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		452	Fast drænet gulv med skraber og ajeafløb
	Flexgruppe: Alle kvæg		1.184	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
	Flexgruppe: Alle kvæg		112	Dybstrøelse
2	Flexgruppe: Alle kvæg	1.179	108	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		412	Sengestald med fast gulv
1b	Flexgruppe: Alle kvæg	668	668	Fast drænet gulv med skraber og ajeafløb
Hestestald	Heste, får og geder	67	67	Dybstrøelse
Total		4.363 4430	3.024 3091	

Produktionsstørrelse og staldindretning

5. Der må være et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 3.289 m². Produktionsarealet skal placeres som vist på bilag 2 og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Flexgruppe: Alle kvæg	3160	44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		1120	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
	Flexgruppe: Alle kvæg		1184	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
	Flexgruppe: Alle kvæg		112	Dybstrøelse
2	Flexgruppe: Alle kvæg	1179	108	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		412	Sengestald med fast gulv
Hestestald	Heste, får og geder	67	67	Dybstrøelse
Kalveplads	Flexgruppe: Alle Kvæg	479	198	Dybstrøelse
Total		4885	3289	

- Flexgruppe, Alle Kvæg, Dybstrøelse; indeholder:
 - Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
 - Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
- Flexgruppe, Alle Kvæg, Sengestald med fast gulv; indeholder:
 - Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv
- Flexgruppe, Alle Kvæg, Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal); indeholder:
 - Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- Flexgruppe, Alle Kvæg, Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb; indeholder:
 - Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb

Rengøring

6. Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.
 - 6a: Der skal ved nedvaskning af hesteboksene være en vogn med pumpe til rådighed til at opsuge eventuelt overløb fra boksene

Støj

7. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

8. Den støjende del på traktoren skal afskærmes, når der pumpes gylle fra stald 2 til beholder, og afskærmningen skal opfylde følgende krav:
 - Placering må være højst én meter fra kilden.
 - Mindst ½ meter højere og bredere end kilden.
 - Materialet skal være støjdæmpende med en tyngde på mindst 10 kg/m².

Vilkåret kan bortfalde, hvis aktiviteten drives af en eldrevet pumpe.

9. Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
10. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.
11. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og

skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer

Støv

12. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
13. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

14. Udendørs lyskilder ved staldbygningernes nordvestlige gavle skal indrettes så lyskeglen er nedadrettet.
15. Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndigheden vurdering.
16. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr og fluer

17. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium.
18. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og kemikalier

19. Indretning af tanke og tankplads skal følge Ærø Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" jf. bilag 4.
20. Ved ændringer eller nyetablering af tanke og tankpladser skal Ærø kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændringstidspunktet, følges.
21. Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieolieholdige produkter skal:
 - opbevares i et kar/beholder med minimum 15 cm opkant.
 - være overdækket
 - placeres på belægning, der er vanskelig gennemtrængelig for olie og uden afløb.

22. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opslugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.
23. Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.

Spildevand

24. Al vask af maskiner, redskaber skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.

Energi- og ressourceforbrug

25. Det årlige energi- og vandforbrug skal dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år, og skal kunne vises ved tilsyn.

Affald

26. Både ikke farligt og farligt affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.

Uheld

27. Der skal foreligge en beredskabsplan for håndtering af uheld på husdyrbruget. Placeringen af beredskabsplanen skal være let tilgængelig for husdyrbrugets ansatte.
28. Beredskabsplanen og placeringen af denne skal være kendt af husdyrbrugets ansatte
29. Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt, og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste tidspunkt for revision.

Bilag 5. Gældende vilkår.

Husdyrbrugets byggeri

1. Der må etableres en bygning 1b og en gyllebeholder, der skal placeres, som vist på bilag 2, og med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan / Kapacitet	Højde og taghældning
Stald 1b	668 m ²	Længde: 23 meter Bredde: 29 meter Taghældning: 24° Kiphøjde: 8 meter
Gyllebeholder	2.500m ³	Overfladeareal: 627m ² Diameter: 28,5m Højde: 3 m over terræn

- 1a: Der må indrettes hestebokse i maskinhallen placeret som vist på bilag 2 svarende til 67 m² produktionsareal
- 1b: Ensilageplads og kalveplads skal placeres som vist på bilag 2
- 1c: Nyt byggeri må etableres med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan	Højde
Kalveplads	479 m ²	3 m
Ensilageplads	1.618 m ²	2,5 - 3 m

-
2. Der skal senest 1 måned før igangsætning af byggeri sendes en redegørelse til Svendborg Kommune om, at afstandskravet til dræn er overholdt.

Landskabelige hensyn

3. Nyt byggeri skal etableres i samme eller tilsvarende materialer og farver som de eksisterende driftsbygninger, det vil sige:
 - Gyllebeholder etableres i grå betonelementer
 - Staldbygning etableres i grå strandstenselementer eller beton og røde trapezplader i gavl.

Produktionsstørrelse og staldindretning

4. Der må være et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 3.289 m². Produktionsarealet skal placeres som vist på bilag 2 og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Flexgruppe: Alle kvæg	3160	44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		1120	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
	Flexgruppe: Alle kvæg		1184	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
	Flexgruppe: Alle kvæg		112	Dybstrøelse
2	Flexgruppe: Alle kvæg	1179	108	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		412	Sengestald med fast gulv
Hestestald	Heste, får og geder	67	67	Dybstrøelse
Kalveplads	Flexgruppe: Alle Kvæg	479	198	Dybstrøelse
Total		4885	3289	

- Flexgruppe, Alle Kvæg, Dybstrøelse; indeholder:
 - Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
 - Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
- Flexgruppe, Alle Kvæg, Sengestald med fast gulv; indeholder:
 - Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv
- Flexgruppe, Alle Kvæg, Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal); indeholder:
 - Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- Flexgruppe, Alle Kvæg, Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb; indeholder:
 - Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb

Rengøring

5. Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.
 - 6a: Der skal ved nedvaskning af hesteboksene være en vogn med pumpe til rådighed til at opsuge eventuelt overløb fra boksene

Støj

6. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

7. Den støjende del på traktoren skal afskærmes, når der pumpes gylle fra stald 2 til beholder, og afskærmningen skal opfylde følgende krav:
 - Placering må være højst én meter fra kilden.
 - Mindst ½ meter højere og bredere end kilden.
 - Materialet skal være støjdæmpende med en tyngde på mindst 10 kg/m².

Vilkåret kan bortfalde, hvis aktiviteten drives af en eldrevet pumpe.

8. Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
9. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.
10. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og

skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer

Støv

11. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
12. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

13. Udendørs lyskilder ved staldbygningernes nordvestlige gavle skal indrettes så lyskeglen er nedadrettet.
14. Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndigheden vurdering.
15. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr og fluer

16. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium.
17. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og kemikalier

18. Indretning af tanke og tankplads skal følge Ærø Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" jf. bilag 4.
19. Ved ændringer eller nyetablering af tanke og tankpladser skal Ærø kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændringstidspunktet, følges.
20. Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieolieholdige produkter skal:
 - opbevares i et kar/beholder med minimum 15 cm opkant.
 - være overdækket
 - placeres på belægning, der er vanskelig gennemtrængelig for olie og uden afløb.

21. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opslugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.
22. Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.

Spildevand

23. Al vask af maskiner, redskaber skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.

Energi- og ressourceforbrug

24. Det årlige energi- og vandforbrug skal dokumenteres. Dokumentation skal opbevares i mindst 5 år, og skal kunne vises ved tilsyn.

Affald

25. Både ikke farligt og farligt affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.

Uheld

26. Der skal foreligge en beredskabsplan for håndtering af uheld på husdyrbruget. Placeringen af beredskabsplanen skal være let tilgængelig for husdyrbrugets ansatte.
27. Beredskabsplanen og placeringen af denne skal være kendt af husdyrbrugets ansatte
28. Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt, og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste tidspunkt for revision.